

Obecný postup při zvyšování základního kapitálu upsáním nových akcií dle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zvýšení základního kapitálu upsáním nových akcií je upraveno v zákoně č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích §§ 474 a násl.

Zvýšení základního kapitálu lze provést zejména upsáním nových akcií nebo z vlastních zdrojů na základě rozhodnutí valné hromady nebo tímto může být pověřeno i představenstvo. Na rozdíl od předchozí právní úpravy obchodního zákoníku při zvyšování základního kapitálu upsáním nových akcií nemusí být zcela splacen emisní kurs dříve vydaných akcií, jestliže je nesplacená část zanedbatelná. Mají-li být nově vydané akcie splaceny pouze nepeněžitými vklady, lze jimi zvýšit základní kapitál bez ohledu na to, v jakém rozsahu byl splacen emisní kurs dosud vydaných akcií. Upsat nové akcie lze také na základě veřejné nabídky.

Každý akcionář má přednostní právo upsat část nových akcií, má-li být emisní kurs splacen peněžitým vkladem. Na základě rozhodnutí valné hromady lze provést zvýšení základního kapitálu upsáním nových akcií také dohodou všech akcionářů o rozsahu jejich účasti na zvýšení základního kapitálu. Dohoda vyžaduje formu veřejné listiny.

V případě předem určeného zájemce o úpis akcií budou akcie upisovány písemnou smlouvou uzavřenou se společností. Smlouva vyžaduje úředně ověřené podpisy. Smlouva obsahuje mimo jiné údaj o tom, že se ostatní akcionáři vzdali přednostního práva na upisování akcií, nebo že ho již vykonali, případně podmínky, za jakých tak učinili.

Rozhodování o zvýšení základního kapitálu

1. Valná hromada

O zvýšení základního kapitálu upsáním akcií **rozhoduje vždy valná hromada**, a to podle § 421 odst. 2 písm. b) zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích (dále jen ZOK). Valná hromada rozhoduje o zvýšení základního kapitálu **kvalifikovanou dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných akcionářů, a to usnesením, které je osvědčeno notářským zápisem.**

Usnesení valné hromady o zvýšení základního kapitálu upsáním nových akcií musí podle § 475 ZOK obsahovat:

- a) částku, o kterou má být základní kapitál zvýšen, s určením, zda se připouští upisování akcií nad nebo pod navrhovanou částku, popřípadě do jaké nejvyšší částky,
- b) počet, jmenovitou hodnotu, druh upisovaných akcií, jejich formu nebo údaj, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry,
- c) údaje pro využití přednostního práva na upisování akcií uvedené v § 485 odst. 1, ledaže se všichni akcionáři nejpozději před hlasováním o zvýšení základního kapitálu vzdali přednostního práva nebo má-li být základní kapitál zvýšen dohodou akcionářů podle § 491,
- d) určení, zda akcie, které nebudou upsány s využitím přednostního práva, budou všechny nebo jejich část upsány dohodou akcionářů podle § 491, zda budou nabídnuty určenému zájemci nebo zájemcům s uvedením osob anebo způsobu jeho nebo jejich výběru,
- e) určení, zda budou akcie nebo jejich část upsány na základě veřejné nabídky podle § 480 až 483,
- f) upíše-li akcie obchodník s cennými papíry podle § 489 odst. 1, údaje podle § 485 odst. 1, místo a lhůtu, v níž může oprávněná osoba vykonat tam uvedené právo, a cenu, za niž je oprávněna akcie koupit, nebo způsob jejího určení; to neplatí, jestliže se všichni akcionáři nejpozději před hlasováním o zvýšení základního kapitálu vzdali přednostního práva nebo má-li být základní kapitál zvýšen rozhodnutím jiného orgánu,

- g) případný údaj o vyloučení nebo omezení přednostního práva na upisování akcií,
h) v případě upisování akcií bez využití přednostního práva upisovací lhůtu a navrhovanou výši emisního kursu nebo, má-li se splácet emisní kurs v penězích, odůvodněný způsob jeho určení anebo údaj o tom, že jeho určením bude pověřeno představenstvo, včetně určení nejnižší možné výše, v jaké může být určen; emisní kurs nebo způsob jeho určení musí být pro všechny upisovatele stejný,
i) účet u banky a lhůtu, v níž upisovatel splatí emisní kurs nebo jeho část, popřípadě místo a lhůtu pro vnesení nepeněžitýho vkladu,
j) schvaluje-li se nepeněžitý vklad, jeho popis a částku jeho ocenění postupem podle tohoto zákona a emisní kurs, jmenovitou hodnotu a druh akcií, které se za tento nepeněžitý vklad vydají, jejich formu nebo údaj, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry,
k) připouští-li se upisování akcií nad částku navrhovaného zvýšení základního kapitálu, určení orgánu společnosti, který rozhodne o konečné částce zvýšení,
l) připouští-li se možnost započtení pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení emisního kursu, pravidla pro postup pro uzavření smlouvy o započtení, určení započítávané pohledávky včetně její výše a jejího vlastníka; je-li započtení výhradní formou splacení emisního kursu, údaje podle písmene h) se neuvádějí.

2. Představenstvo

Po konání valné hromady podá představenstvo podle § 477 ZOK bez zbytečného odkladu návrh na zápis usnesení valné hromady do obchodního rejstříku. Návrh na zápis usnesení valné hromady může být spojen s návrhem na zápis nové výše základního kapitálu do obchodního rejstříku, pokud dojde ke splnění níže popsaných podmínek v řádu několika dnů.

Lhůta „bez zbytečného odkladu“ nesmí být delší jak dva měsíce. Pokud by návrh nebyl podán do dvou měsíců, co budou splněny předpoklady pro zápis nové výše základního kapitálu do obchodního rejstříku, dojde *ex lege* (ze zákona) ke zrušení usnesení valné hromady o zvýšení základního kapitálu a zániku povinnosti splatit emisní kurs upsaných akcií.

Předpoklady pro zápis nové výše základního kapitálu do obchodního rejstříku

- 1) upsání akcií odpovídajících rozsahu zvýšení
- 2) splacení alespoň 30% jmenovité (popřípadě účetní) hodnoty upsaných akcií, pokud usnesení valné hromady nevyžaduje splacení vyšší

Splnění těchto podmínek je představenstvo povinno rejstříkovému soudu doložit.

Účinky zvýšení základního kapitálu podle § 464 ZOK nastávají okamžikem zápisu nové výše základního kapitálu do obchodního rejstříku. Tedy zápis nové výše základního kapitálu akciové společnosti je **konstitutivní.** **Osoby, které upsaly akcie na zvýšení základního kapitálu, jsou však oprávněny vykonávat akcionářská práva v rozsahu upsaných akcií již od okamžiku jejich účinného upsání, bez ohledu na to, kdy bude zvýšení základního kapitálu účinné (§ 492 odst. 2 ZOK)**

Představenstvo společnosti jako výkonný orgán zajišťuje realizaci zvýšení základního kapitálu v souladu se stanovami, zákonem a usnesením valné hromady. Je-li potřeba, činí před valnou hromadou přípravné kroky, aby mohlo být později zvýšení základního kapitálu schváleno a bez dalšího provedeno.

Představenstvo také musí zajistit účast notáře na valné hromadě, neboť o rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu musí být sepsán notářský zápis.

V Olomouci dne 27.2. 2015

Mgr. Darina Šedivá Kunzfeldová